

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO ĐĂKLĂK  
TRƯỜNG THPT LÊ HỒNG PHONG

**MA TRẬN ĐỀ KIỂM TRA GIỮA KÌ I**  
**Năm học: 2023 – 2024**  
**MÔN: NGỮ VĂN LỚP 10**  
 Thời gian làm bài: 90 phút;  
 (Không kể thời gian giao đề)

| T<br>T | Kĩ<br>năng | Nội dung kiến<br>thức / Đơn vị kĩ<br>năng                                                                        | Mức độ nhận thức                                                 |                                               |                                |                 | Tỉ lệ    |
|--------|------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|--------------------------------|-----------------|----------|
|        |            |                                                                                                                  | Nhận biết                                                        | Thông hiểu                                    | Vận dụng                       | Vận dụng<br>cao |          |
| 1      | Đọc        | Nội dung kiến<br>thức theo quy<br>định/ kỹ năng<br><br><br><i>Số lượng câu hỏi<br/>dao động từ 8- 10<br/>câu</i> | 4 câu                                                            | 3 câu                                         | 2 câu                          | 1 câu           | 60       |
|        |            |                                                                                                                  | 2,5 đ                                                            | 1,75 đ                                        | 1,25 đ                         | 0,5 đ           |          |
|        |            |                                                                                                                  | Câu 1: 0,5đ<br>Câu 2: 0,5đ<br>Câu 3:<br>0,75đ<br>Câu 4:<br>0,75đ | Câu 5: 0,5đ<br>Câu 6: 0,5đ<br>Câu 7:<br>0,75đ | Câu 8: 0,5đ<br>Câu 9:<br>0,75đ | Câu 10:<br>0,5đ |          |
| 2      | Viết       | Nội dung kiến<br>thức theo quy<br>định/ kỹ năng                                                                  | 1*                                                               | 1*                                            | 1*                             | 1*              | 40       |
|        |            |                                                                                                                  | 1, 5 đ                                                           | 1,25 đ                                        | 0,75 đ                         | 0,5 đ           |          |
| Tổng   |            |                                                                                                                  | 40%                                                              | 30%                                           | 20%                            | 10%             | 100<br>% |
| Tỉ lệ% |            |                                                                                                                  | 70%                                                              |                                               | 30%                            |                 |          |

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO ĐĂKLĂK  
TRƯỜNG THPT LÊ HỒNG PHONG

MÔ TẢ MA TRẬN ĐỀ KIỂM TRA GIỮA KÌ I

Năm học: 2023 – 2024

MÔN: NGỮ VĂN LỚP 10

Thời gian làm bài: 90 phút;

(Không kể thời gian giao đề)

| TT | Kĩ năng  | Đơn vị kiến thức/Kĩ năng                                                            | Mức độ đánh giá                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Số câu hỏi theo mức độ nhận thức |            |          |              | Tổng   |
|----|----------|-------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|------------|----------|--------------|--------|
|    |          |                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Nhận biết                        | Thông hiểu | Vận Dụng | Vận dụng cao |        |
| 1  | Đọc hiểu | Tìm hiểu tri thức đọc bài Về đẹp thơ ca qua một bài thơ thất ngôn bát cú Đường luật | <b>Nhận biết:</b><br>Nhận biết được thể thơ, nhân vật trữ tình, đề tài, nhịp thơ<br><b>Thông hiểu:</b><br>-Chỉ ra và nêu tác dụng biện pháp tu từ, giọng điệu bài thơ<br>- Nhận xét nghĩa của cụm từ trong câu thơ<br><b>Vận dụng:</b><br>-Nhận xét tình cảm của nhân vật trữ tình trong bài thơ<br>-Chỉ ra và nhận xét cách gieo vần trong bài thơ<br><b>Vận dụng cao</b><br>Nêu quan điểm của bản thân về vấn đề được yêu cầu | 4 câu                            | 3 câu      | 2 câu    | 1 câu        | 10 câu |
| 2  | Viết     | Viết bài văn nghị luận phân tích, đánh giá một bài thơ thất ngôn bát cú Đường luật  | <b>Nhận biết:</b><br>- Xác định được kiểu bài văn nghị luận, nội dung nghị luận bao gồm những nét đặc sắc về nội dung và nghệ thuật của một bài thơ<br>- Xác định được bố cục của bài văn nghị luận phân tích, đánh giá một bài thơ<br><b>Thông hiểu:</b><br>- Đánh giá được tư tưởng của bài thơ                                                                                                                               |                                  |            |          |              | 1      |

|             |  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |     |     |     |     |      |
|-------------|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|-----|-----|------|
|             |  |  | <ul style="list-style-type: none"> <li>- Đánh giá được những đặc sắc nghệ thuật của bài như từ ngữ, hình ảnh, cách tổ chức nhịp điệu, nhạc điệu, cách liên kết mạch cảm xúc và hình ảnh..)</li> <li>- Kết hợp được lí lẽ và dẫn chứng để tạo tính chặt chẽ, logic của mỗi luận điểm.</li> <li>- Đảm bảo cấu trúc của một văn bản nghị luận; đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt.</li> </ul> <p><b>Vận dụng:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Vận dụng các kĩ năng dùng từ, viết câu, các phép liên kết, các phương thức biểu đạt, các thao tác lập luận phù hợp để triển khai lập luận, bày tỏ quan điểm của bản thân về nội dung, nghệ thuật bài thơ.</li> </ul> <p><b>Vận dụng cao:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Huy động những hiểu biết của bản thân để đánh giá về đẹp nội dung, nghệ thuật, sự độc đáo của bài thơ</li> </ul> |     |     |     |     |      |
| Tổng số câu |  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |     |     |     |     | 11   |
| Tỉ lệ %     |  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 40% | 30% | 20% | 10% | 100% |
| Tỉ lệ chung |  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 70% |     | 30% |     |      |

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO ĐĂKLĂK  
TRƯỜNG THPT LÊ HỒNG PHONG

**ĐỀ KIỂM TRA GIỮA KÌ I**  
**Năm học: 2023 – 2024**  
**MÔN: NGỮ VĂN LỚP 10**  
Thời gian làm bài: 90 phút;  
(Không kể thời gian giao đề)

Họ và tên:.....Số báo danh:.....

**I, Đọc ( 6,0 điểm)**

Đọc bài thơ sau và trả lời các câu hỏi từ 1 đến 10

**BẠN ĐẾN CHƠI NHÀ**

Đã bấy lâu nay, bác tới nhà,  
Trẻ thời đi vắng, chợ thời xa.  
Ao sâu nước cả, khôn chài cá,  
Vườn rộng rào thưa, khó đuổi gà.  
Cải chửa ra cây, cà mới nụ,  
Bầu vừa rụng rốn, mướp đương hoa.  
Đầu trò tiếp khách, trầu không có,  
Bác đến chơi đây, ta với ta !

*(Bạn đến chơi nhà của Nguyễn Khuyến, dẫn theo Thivien.net)*

Câu 1: Xác định thể thơ của bài thơ trên?

Câu 2: Cho biết nhân vật trữ tình trong bài thơ trên?

Câu 3: Bài thơ viết về đề tài gì?

Câu 4: Xác định nhịp thơ của bài thơ?

Câu 5: Chỉ ra và nêu tác dụng của phép tu từ ở các câu thơ sau:

*Ao sâu nước cả, khôn chài cá*

*Vườn rộng rào thưa, khó đuổi gà*

*Cải chửa ra cây, cà mới nụ,*

*Bầu vừa rụng rốn, mướp đương hoa.*

Câu 6: Xác định giọng điệu trong bài thơ?

Câu 7. Từ “ta với ta” trong câu thơ *Bác đến chơi đây ta với ta* được hiểu như thế nào?

Câu 8: Nhận xét về tình bạn của Nguyễn Khuyến trong bài thơ Bạn đến chơi nhà?

Câu 9: Chỉ ra và nhận xét cách gieo vần trong bài thơ?

Câu 10. Từ nội dung bài thơ trên, em hãy cho ý kiến thể nào là một tình bạn đẹp?

## II. Viết( 4. 0 đ)

Viết một văn bản nghị luận( khoảng 500 chữ) phân tích đánh giá nội dung và nghệ thuật bài thơ ***Bạn Đến Chơi Nhà*** của nhà thơ Nguyễn Khuyến.

.....Hết.....

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO ĐẮKLẮK  
TRƯỜNG THPT LÊ HỒNG PHONG

**ĐÁP ÁN VÀ HƯỚNG DẪN CHẤM**  
**ĐỀ KIỂM TRA GIỮA KÌ I**

**Năm học: 2023 – 2024**

**MÔN: NGŨ VĂN LỚP 10**

*Thời gian làm bài: 90 phút;  
(Không kể thời gian giao đề)*

| Phần | Câu | Nội dung                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Điểm       |
|------|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| I    |     | <b>Đọc</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <b>6,0</b> |
| II   | 1   | Thất ngôn bát cú Đường luật                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 0,5        |
|      | 2   | Đôi bạn già                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 0,5        |
|      | 3   | Tình bạn                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 0,75       |
|      | 4   | Nhịp 4/ 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 0,75       |
|      | 5   | -Phép đối( 0,5)<br>- Tác dụng (0,25). Hs nêu được 1 trong 2 ý<br>+Tăng giá trị biểu đạt, làm cho lời thơ giàu sức gợi hình, gợi cảm, ý thơ cân xứng hài hòa<br>+ Nhấn mạnh sự sẵn lòng thiết đãi bạn nhiều thứ nhưng ngại nổi tất cả mọi thứ đều ở hoàn cảnh đặc biệt như trẻ đi vắng, chợ xa, bầu vừa rưng rồn... | 0,75       |
|      | 6   | Trào phúng, hóm hỉnh, vui tươi                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 0,5        |
|      | 7   | Chỉ nhà thơ và người bạn tuy hai mà một, tuy một mà hai, nó gắn bó quện chặt vào nhau, không gì chia cắt được<br><i>Hs diễn đạt ý khác nhưng phù hợp vẫn chấm điểm tối đa</i>                                                                                                                                      | 0.5        |
|      | 8   | Chân thành, quý trọng bạn<br><i>HS diễn đạt khác nhưng phù hợp vẫn chấm điểm tối đa</i>                                                                                                                                                                                                                            | 0,5        |
|      | 9   | - Cách gieo vần: Các chữ cuối ở câu 1, 2, 3, 4 và 6 (nhà, xa, cá, gà và ta).(0,5đ)<br><br>- Nhận xét: vần chính vận/ độc vận/ 1 vần được gieo nhiều lần trong bài thơ- sự tài tình, khéo léo của nhà thơ (0,25 đ)<br><br><i>Hs diễn đạt ý khác nhưng phù hợp vẫn chấm điểm tối đa</i>                              | 0,75       |

|           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |            |
|-----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>10</b> | Hs nêu ý kiến hợp lí gv chấm cho điểm                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 0,5        |
|           | <b>VIẾT</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <b>4,0</b> |
|           | a. Đảm bảo cấu trúc bài nghị luận phân tích, đánh giá một bài thơ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 0,25       |
|           | b. Xác định đúng vấn đề cần nghị luận<br>Phân tích, đánh giá chủ đề và những nét đặc sắc về nghệ thuật của bài thơ <b>Bạn đến chơi nhà</b> của Nguyễn Khuyến.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 0,5        |
|           | c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm, có thể theo hướng sau:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 2,75       |
|           | * Giới thiệu khái quát về tác giả ( <b>Hs không nhất thiết giới thiệu những điều cụ thể về tác giả hoặc tác phẩm mà chỉ cần giới thiệu theo hướng bài thơ Bạn đến chơi nhà của Nguyễn Khuyến là bài thơ hay, hay từ nhan đề đến cách giới thiệu ở câu thơ đầu...hoặc nêu nhận xét, ấn tượng, lí do chọn bài thơ để viết bài luận..</b> ) tác phẩm; nêu nội dung cần phân tích, đánh giá.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 0, 25      |
|           | * Phân tích, đánh giá đặc sắc về nội dung và nghệ thuật của đoạn thơ:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 2,5        |
|           | <b>- Tư tưởng của bài thơ:</b><br><br>Tư tưởng: nhấn mạnh tình cảm tri ân không cần phải vật chất đầy đủ mà chỉ cần cái tình chân thực .<br><br><i>Lưu ý: Hs có thể nhận xét, đánh giá về đề tài, chủ đề, cảm hứng nghệ thuật của bài thơ hợp lí vẫn chấm điểm tối đa.</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 0, 5       |
|           | <b>- Những nét nghệ thuật đặc sắc</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 2,0        |
|           | + Cách giới thiệu tự nhiên: “ <i>Đã bấy lâu nay bác tới nhà</i> ” giản dị, gần gũi với đời sống- một lời nói mộc mạc, như một tiếng reo vui, thể hiện sự chân tình, niềm xúc động của tác giả khi bạn đến chơi nhà.<br><br>+ Nhịp điệu: 3/4 kết hợp với gieo vần cuối câu theo mô hình 1-2-4-6-8. Điều này giúp tăng tính thú vị và âm điệu cho bài thơ, làm cho từng dòng thơ trở nên mềm mại và êm đềm. Đặc biệt, sự đối lập được tạo ra giữa câu 3 và 4, cũng như câu 5 và 6, thể hiện sự cân đối và sự kết nối tinh tế giữa các ý tưởng trong bài thơ.<br><br>+ Hình ảnh thơ: gần gũi, giản dị (trẻ, chợ, ao sâu, cá, gà, vườn, bầu, mướp)- không gian quen thuộc của làng quê, vườn nhà.<br><br>+ Giọng điệu: vồn vã, chân thành, cởi mở, hài hước- gợi tả sự thân tình, quý trọng của tác giả đối với bạn<br><br>+ Phép đối: |            |

|                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |             |
|------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|
|                  | <p><i>Ao sâu nước cả, khôn chài cá,<br/>Vườn rộng rào thưa, khó đuổi gà.<br/>Cải chửa ra cây, cà mới nụ,<br/>Bầu vừa rụng rốn, mướp đương hoa.</i></p> <p>Phép đối chặt chẽ, lập cấu trúc cụm từ, sử dụng tính từ, từ phủ định- nhằm tạo một tình huống thú vị đặc biệt khi bạn đến chơi nhà. Tình huống được tạo ra có tính chất bông đùa, có sẵn nhưng hóa ra lại không có gì, từ đó cho thấy hoàn cảnh éo le của tác giả. Vật chất không có chỉ có sự chân thành tiếp đãi bạn.</p> <p>+ Ngôn từ: giản dị mà thanh tao như cụm từ “ta với ta”, trầu không có(hiểu là tên gọi hoặc là không có trầu..). ....nói lên sự đồng điệu của tình bạn tri âm, tri kỉ của nhà thơ với bạn.</p> <p><b>Hướng dẫn chấm phần phân tích những nét đặc sắc về nghệ thuật</b></p> <p><b>-Hs có thể phân tích được những nét đặc sắc về nghệ thuật khác cách gợi ý trên nhưng phù hợp gv chấm điểm đạt tối đa.</b></p> <p><b>- Hs không nhất thiết phân tích, đánh giá được hết những nét đặc sắc về nghệ thuật ở trên mà chỉ cần viết được 3- 4 yếu tố, viết thể hiện rõ quan điểm, diễn đạt hay, hợp lí vẫn chấm điểm tối đa</b></p> <p><b>- Gv linh hoạt chấm điểm phần (c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm) tùy vào bài làm của Hs</b></p> |             |
|                  | <p>d .Chính tả, ngữ pháp: Đảm bảo đúng chuẩn yêu cầu về chính tả, ngữ pháp tiếng Việt</p> <p>Lưu ý: Không cho điểm nếu bài viết có quá nhiều lỗi chính tả, ngữ pháp.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 0, 25       |
|                  | <p>e. Sáng tạo</p> <p>Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận, có cách diễn đạt mới mẻ.</p> <p><b>Hướng dẫn chấm:</b> huy động được kiến thức và trải nghiệm của bản thân khi bàn luận; có cái nhìn riêng, mới mẻ về vấn đề; có sáng tạo trong diễn đạt, lập luận, làm cho lời văn có giọng điệu, hình ảnh, đoạn văn giàu sức thuyết phục.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |             |
| <b>Tổng điểm</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>10,0</b> |